

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

25 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Țurcan Anatolie, Talpă Boris, Eremciuc Ghenadie și Malanciuc Ion,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 mai 2022, în cauza penală în privința inculpaților

Cojocari Mihail xxx, născut la xxx, originar și domiciliat din xxx;

Catan Gheorghe xxx, născut la xxx, originar și domiciliat din xxx;

Ciugureanu Ion xxx, născut la xxx, originar și domiciliat xxx;

Magaz Igor xxx, născut la xxx, originar și domiciliat din xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.09.2012 - 05.07.2019;

Instanța de apel: 25.07.2019 - 04.05.2022;

Instanța de recurs: 21.07.2022 – 25.07.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani din 05.07.2019, Cojocari Mihail învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.324 alin.(2) lit. b), art.324 alin.(2) lit. b), c), art.42 alin.(2), (3), (4) Cod penal, a fost achitat din motivul lipsei faptului infracțiunii.

Catan Gheorghe învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit. b) Cod penal, a fost achitat din motivul lipsei faptului infracțiunii.

Ciugureanu Ion învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit. b) Cod penal, a fost achitat din motivul lipsei faptului infracțiunii.

Magaz Igor învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.324 alin.(2) lit. b), 42 alin.(2) Cod penal, a fost achitat din motivul lipsei faptului infracțiunii.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță reține că prin rechizitoriu, Cojocari Mihail se învinuiește de faptul că, deținând funcția de inspector vamal din cadrul postului vamal Costești-Stînca a Biroului Vamal Nord, funcție în baza căreia, în conformitate cu

prevederile art.3 din Legea serviciului în organele vamale nr.1150 din 20.07.2000 fiind persoană cu funcție de răspundere, iar în conformitate cu art.312 al Codului Vamal al Republicii Moldova fiind reprezentant al puterii de stat și, totodată potrivit prevederilor art.123 Cod penal, fiind persoană publică învestită de stat să presteze în numele acestuia sau să îndeplinească activități de interes public, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, au pretins și au primit bani ce nu li se cuvin, în următoarele circumstanțe:

În luna octombrie 2010, Domnișoru Victor contabil șef al întreprinderii „Clipa-Vianauto” SRL, ocupându-se de vămuirea pieselor auto de schimb uzate, a făcut cunoștință cu Cojocari Mihail, care-i perfectă-se documentele vamale și tot atunci i-a comunicat că-i poate crea anumite impedimente la admiterea intrării în teritoriul vamal al Republicii Moldova a autocamionului cu marfa și deplasarea acestuia la terminalul vamal din or. Bălți.

Pentru a nu-i crea astfel de impedimente și de a nu săvârși acțiuni care-i vor cauza prejudicii intereselor acestuia sau de a nu crea intenționat situații cu consecințe nefaste asupra intereselor sale legale, exprimate prin tergiversarea efectuării procedurilor vamale, efectuarea controalelor suplimentare cu implicarea echipelor mobile ale Serviciului Vamal, Cojocari Mihail a cerut de la Domnișoru Victor, ca pe viitor, anterior intrării mijlocului de transport în vamă, să se adreseze obligatoriu la el și să-i achite 200 euro și atunci acesta va organiza traversarea grăbită a automobilului cu mărfuri.

Astfel, conform cerințelor inspectorului vamal din cadrul postului vamal Costești-Stînca Cojocari Mihail, la data de 21 ianuarie 2011 ora 16.30, Domnișoru Victor s-a prezentat la domiciliul acestuia din mun. Bălți str. Mihai Sadoveanu, 30. În cadrul acestei întâlniri, inspectorul Cojocari Mihail a pretins de la Domnișoru Victor suma de 200 euro pentru a organiza implicarea altor colaboratori din cadrul postului vamal Costești-Stînca, pentru a asigura permiterea grăbită a intrării pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a autocamionului cu marfă cu nr. de înmatriculare xxx, fără efectuarea unui control fizic minuțios.

Tot atunci, la ora 16.38, Cojocari Mihail, acționând cu scopul implicării în acțiunile sale criminale pentru a asigura permiterea grăbită a intrării pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a autocamionului cu marfa SRL „Clipa-Vianauto”, l-a telefonat de la postul său de telefonie mobilă nr.xxx pe colegul său, inspector din cadrul postului vamal Costești-Stînca Magaz Igor, la postul de telefon al acestuia nr. xxx, care la acel moment era în serviciu. În discuția telefonică M.Cojocari i-a comunicat lui I.Magaz, că pe la ora 22.00, de el se va apropia V.Domnișoru, pentru a vămui un autocamion cu marfa ce se deplasa spre postul vamal intern Bălți și a cerut de la acesta să grăbească vămuirea autocamionului, pentru ce V.Domnișoru îi va transmite 200 euro.

Astfel, conform înțelegerii prealabile cu inspectorul Cojocari Mihail, la data de 21 ianuarie 2011, aproximativ la ora 21.30, Domnișoru Victor a ajuns în postul vamal Costești-Stînca, unde a fost întâlnit de inspectorii vamali aflați în serviciu Magaz Igor și Botezatu Raisa, care i-au perfectat declarația vamală T1 nr.VC04250108, pentru autocamionul cu nr. de înmatriculare xxx și i-au permis traversarea frontierei vamale spre postul vamal intern Bălți.

Pentru grăbirea vămuirii și lipsa de impedimente din partea angajaților postului vamal Costești-Stînca, V.Domnișoru, sub controlul colaboratorilor CCCEC, i-a transmis lui Magaz Igor mijloace bănești în sumă de 200 euro, bani care urmau a fi împărțiți între acesta și Cojocari Mihail.

Tot el, Cojocari Mihail se învinuiește în aceea că, la data de 29 ianuarie 2011 în

intervalul de timp cuprins între orele 15.05 și 15.10, s-a întâlnit cu Domnișoru Victor la domiciliul său situat în mun. Bălți str. M. Sadoveanu nr.30. În cadrul acestei întâlniri, inspectorul Cojocari Mihail a pretins de la Domnișoru Victor suma de 200 euro pentru a organiza permiterea grăbită a intrării pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a autocamionului cu marfă cu nr. de înmatriculare xxx, fără efectuarea unui control fizic minuțios. În cadrul acestei discuții, inspectorul Cojocari Mihail i-a cerut lui Domnișoru Victor să meargă la colegul său Magaz Igor, inspector vamal din cadrul postului vamal Costești-Stînca a Biroului Vamal Nord care urma să-i perfecteze toate documentele vamale, iar pentru aceasta urma să achite suma de 200 euro.

Aționând conform schemei stabilite, în aceeași zi la ora 14.48, Cojocari Mihail l-a telefonat de la postul de telefonie mobilă nr.xxx pe colegul său Magaz Igor la postul de telefonie mobilă nr.xxx, care la acel moment era în serviciu, comunicându-i că în curând va veni Domnișoru Victor și a cerut să-i perfecteze de urgență documentele vamale și să-i permită trecerea pe teritoriul vamal al Republicii Moldova spre postul vamal intern Bălți, iar pentru aceasta Domnișoru Victor urma să achite suma de suma de 200 euro.

Astfel, conform înțelegerii prealabile, la data de 29 ianuarie 2011, după discuțiile purtate cu inspectorul Cojocari Mihail și indicațiile acestuia, Domnișoru Victor s-a deplasat la postul vamal Costești-Stînca, unde s-a adresat inspectorilor vamali Magaz Igor și Raisa Botezatu, care i-au perfectat declarația vamală T1 nr.VC04250109 pentru autocamionul cu nr. de înmatriculare xxx și i-au permis traversarea frontierei vamale spre postul vamal intern Bălți.

Pentru grăbirea vămuirii și lipsa de impedimente din partea angajaților postului vamal Costești-Stînca, V. Domnișoru sub controlul colaboratorilor CCCEC i-a transmis lui Magaz Igor mijloace bănești în sumă de 200 euro, bani care urmau a fi împărțiți între acesta și Cojocari Mihail.

Ulterior, la ora 20.44, pentru a se încredința că Domnișoru Victor a transmis banii preținși, inspectorul vamal Cojocari Mihail l-a telefonat pe colegul său Magaz Igor, de la postul de telefonie mobilă nr.xxx la postul de telefonie mobilă nr.xxx. În cadrul discuției, M.Cojocari l-a întrebat dacă Domnișoru Victor a fost la el și dacă i-a transmis mijloacele bănești. La această întrebare Magaz Igor a răspuns afirmativ.

Tot el, Cojocari Mihail se învinuiește în aceea că, conform înțelegerii prealabile, la data de 12 februarie 2011, ora 14.22, a fost telefonat de către Domnișoru Victor de la postul de telefonie mobilă nr.xxx la postul de telefonie mobilă nr.xxx. În cadrul acestei discuții telefonice, inspectorul Cojocari Mihail a pretins de la Domnișoru Victor suma de 200 euro pentru a organiza permiterea grăbită a intrării pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a autocamionului cu marfă cu nr. de înmatriculare xxx.

La 12 februarie 2011 ora 14.43, Cojocari Mihail a fost telefonat de colegul său Magaz Igor de la postul de telefonie mobilă nr. xxx la postul de telefonie mobilă nr. xxx, care la acel moment era în serviciu. În cadrul discuției, Cojocari Mihail i-a comunicat că în postul vamal se va prezenta Domnișoru Victor și va fi necesar să-i perfecteze documentele vamale necesare și să-i permită în mod grăbit să traverseze frontiera vamală a autocamionului cu marfa spre terminalul vamal din mun. Bălți, iar pentru aceasta Domnișoru Victor îi va achita suma de 200 euro.

Astfel, conform înțelegerii prealabile cu inspectorul Cojocari Mihail, la data de 12 februarie 2011 aproximativ la ora 16.30, Domnișoru Victor a ajuns în postul vamal Costești-Stînca unde s-a adresat inspectorilor vamali aflați în serviciu Magaz Igor și Botezatu Raisa, care i-au perfectat declarația vamală T1 nr.VG04250111 pentru autocamionul cu nr. de înmatriculare xxx și i-au permis traversarea frontierei vamale spre

postul vamal intern Bălți.

Pentru grăbirea vămuirii și lipsa de impedimente din partea angajaților postului vamal Costești-Stînca, V.Domnișoru sub controlul colaboratorilor CCCEC i-a transmis lui Magaz Igor mijloace bănești în sumă de 200 euro, bani care urmau a fi împărțiți între acesta și Cojocari Mihail.

Ulterior, la 31 martie 2011, ora 19.00, Domnișoru Victor, care intenționa să vămuiască autocamionul cu nr. de înmatriculare xxx, care se deplasa cu marfă din Belgia spre SRL „Clipa-Vitanauto” din or. Sîngerei Republica Moldova, acționând conform cerințelor anterioare ale inspectorului biroului vamal Costești-Stînca Cojocari Mihail, pentru a nu se confrunta cu impedimente din partea inspectorilor vamali ai biroului vamal Costești-Stînca, exprimate prin tergiversarea vămuirii, efectuarea controalelor suplimentare cu implicarea echipelor mobile ale Serviciului Vamal, s-a adresat inspectorului vamal al postului vamal nominalizat Magaz Igor, care se afla în exercițiul funcției împreună cu inspectorul vamal Botezatu Raisa.

După prezentarea documentelor necesare pentru perfectarea declarației vamale de tranzit T-1, inspectorul vamal Magaz Igor, acționând conform schemei anterioare stabilite cu inspectorul vamal Cojocari Mihail, a pretins de la Domnișoru Victor 300 euro pentru efectuarea vămuirii autocamionului fără crearea a careva impedimente și fără efectuarea unui control fizic minuțios. Domnișoru Victor a refuzat să-i ofere acestuia 300 euro, motivând cu lipsa de bani și insistând la înțelegerea comună avută anterior cu inspectorul vamal Cojocari Mihail, referitor la achitarea sumei de 200 euro.

În consecință, inspectorul vamal Magaz Igor a acceptat suma de 200 euro și după aceasta, inspectorii vamali au perfectat declarația vamală T1 nr.MY04595851 pentru autocamionul cu nr. de înmatriculare xxx și i-au permis traversarea frontierei vamale spre postul vamal intern Bălți.

Astfel, pe la orele 20.00, Domnișoru Victor i-a transmis lui Magaz Igor mijloacele bănești pretinse de către acesta, ce nu i se cuvin, pentru sine și pentru o altă persoană pentru a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale și pentru a nu crea careva impedimente, în sumă de 200 euro, sub controlul colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, bani care urmau a fi împărțiți între Magaz Igor și Cojocari Mihai.

Tot Cojocari Mihail Alexei se învinuiește în aceea că el, deținând funcția de inspector principal al postului vamal Costești-Stînca auto biroul vamal Bălți, fiind angajat în organele vamale de la 15 septembrie 1993, în baza fișei de post din 15.03.2010, fiind persoană publică cărei într-o instituție de stat i s-a acordat permanent prin stipularea legii anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, în conformitate cu prevederile art.3 al Legii nr.1150 din 20.07.2000 „Serviciului în organele vamale” și art.312 al Codului Vamal al Republicii Moldova, fiind reprezentant al puterii de stat, conducându-se de legislația Republicii Moldova, fiind subordonat numai colaboratorilor superiori, împuterniciți direct, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, fiind în înțelegere prealabilă cu responsabilul de schimb al postului vamal Costești-Stînca Catan Gheorghe și cu șeful adjunct al secției control de frontieră Costești-Stînca Ciugureanu Ion Ion, cu repartizarea rolurilor fiecărui funcționar, în scopul de a permite intrarea pe teritoriul Republicii Moldova a unui mijloc de transport cu marfa fără întocmirea declarațiilor și achitarea drepturilor de import, a pretins și a primit de la Aureliu Caprianu suma de 950 Euro.

Astfel, la data de 17 mai 2012, între ora 05.00-09.59, aflându-se în exercițiul funcției, inspectorul superior al postului vamal Costești-Stînca Cojocari Mihail, a permis

trecerea peste frontiera Republicii Moldova, pe culoarul de intrare în țară a unităților de transport, cetățeanului Aureliu Căprianu care conducea microbuzul de model Mercedes Sprinter 316 TDI, cu numerele de înmatriculare xxx în care erau transportate piese de schimb uzate, care conform calculului determinării valorii în vamă cu stabilirea sumei drepturilor de import spre încasare în baza procesului verbal din 17.05.2012, valoarea de piață a mărfii în vamă este de 76 250 lei.

În continuare, inspectorul vamal Cojocari Mihail, făcând uz de cuvinte, gesturi și semne, prin crearea intenționată a unor condiții care îl impuneau pe Aureliu Căprianu să îi ofere în scopul prevenirii consecințelor nefaste pentru interesele sale, a extorcat prin cuvinte, gesturi și semne de la Aureliu Căprianu bani în sumă de 500 Euro, ceia ce conform cursului oficial al BNM constituie suma de 7 542,4 lei.

Astfel, Cojocari Mihail acționând contrar prevederilor art.20 alin.9 Codul vamal, prin care se interzice introducerea în țară a părților și a accesoriilor pentru autovehicule uzate în schimbul nesolicitării prezentării documentelor de proveniență a mărfii, neînregistrarea mărfii transportate.

Concomitent, Cojocari Mihail, continuându-și acțiunile sale criminale, în scopul evitării eventualului litigiu cu reprezentantul poliției de frontieră, l-a determinat pe Aureliu Căprianu să-i transmită suma de 50 Euro, ceia ce conform cursului oficial al BNM constituie suma de 754,2 lei, șefului adjunct al secției control de frontieră Costești-Stînca, Ciugureanu Ion, pentru ca ultimul să permită trecerea fără verificarea suplimentară a unității de transport.

Tot el, Cojocari Mihail se învinuiește în aceea că, la data de 16 iulie 2012, aflându-se în exercițiul funcției, inspectorul principal al postului vamal Costești-Stînca Cojocari Mihail, a permis trecerea peste frontiera Republicii Moldova, pe culoarul de intrare în țară a unităților de transport, cetățeanului Aureliu Căprianu, care conducea microbuzul de model Mercedes Sprinter 313, numerele de înmatriculare xxx în care erau transportate piese de schimb uzate, care conform calculului determinării valorii în vamă cu stabilirea sumei drepturilor de import spre încasare în baza procesului verbal din 16.07.2012, valoarea de piață a mărfii în vamă este de 59 008 lei.

În continuare, inspectorul vamal Cojocari Mihail, făcând uz de cuvinte, gesturi și semne, prin crearea intenționată a unor condiții care îl impuneau pe Aureliu Căprianu să îi ofere în scopul prevenirii consecințelor nefaste pentru interesele sale, a extorcat prin cuvinte, gesturi și semne de la Aureliu Căprianu bani în sumă de 450 Euro, ceia ce conform cursului oficial al BNM constituie suma de 6 784 lei.

Astfel, Cojocari Mihail acționând contrar prevederilor art.20 alin.9 Codul vamal RM, prin care se interzice introducerea în țară a părților și a accesoriilor pentru autovehicule uzate în schimbul nesolicitării prezentării documentelor de proveniență a mărfii, neînregistrarea mărfii transportate. Concomitent, Cojocari Mihail, continuându-și acțiunile sale criminale, în scopul evitării eventualului litigiu cu reprezentantul poliției de frontieră, l-a determinat pe Aureliu Căprianu să-i transmită suma de 400 lei, șefului adjunct al secției control de frontieră Costești-Stînca Ciugureanu Ion, pentru ca ultimul să permită trecerea fără verificare suplimentară a unității de transport.

Prima instanță a reținut la fel, că Catan Gheorghe se învinuiește în aceea că el, deținând funcția de responsabil de schimb al postului vamal Costești-Stînca auto biroul vamal Bălți, fiind angajat în organele vamale de la 19 mai 1994, în baza fișei de post nr.91 din 15.03.2010, fiind persoană publică cărei într-o instituție de stat i s-a acordat permanent prin stipularea legii anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, în conformitate cu prevederile art.3 al Legii nr.1150 din

20.07.2000 „Serviciului în organele vamale” și art.312 al Codului Vamal al Republicii Moldova, fiind reprezentant al puterii de stat, conducându-se de legislația Republicii Moldova, fiind subordonat numai colaboratorilor superiori, împuterniciți direct, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, fiind în înțelegere prealabilă cu inspectorul vamal principal din cadrul postului vamal Costești-Stînca Cojocari Mihail și cu șeful adjunct al secției control de frontieră Costești-Stînca Ciugureanu Ion, repartizând rolurile între ei, a pretins și a primit bani ce nu i se cuvin pentru a permite intrarea pe teritoriul Republicii Moldova a unui mijloc de transport cu marfă fără întocmirea declarațiilor și achitarea drepturilor de import, săvârșind infracțiunea de corupere pasivă personal și prin mijlocitor în următoarele circumstanțe.

La data de 17 mai 2012, între orele 05.00-09.59, aflându-se în exercițiul funcției, Catan Gheorghe în calitate de responsabil de schimb al postului vamal Costești-Stînca, acționând contrar prevederilor art.31 Cod vamal, care statuează că importul este regimul vamal în care mărfurile introduse pe teritoriul vamal primesc statutul de mărfuri puse în liberă circulație numai după ce sânt plătite drepturile de import și sânt aplicate măsurile de politică economică și art.20 alin.(9) Codul vamal, prin care se interzice introducerea în țară a părților și a accesoriilor pentru autovehicule uzate, participând de comun cu cet. Cojocari Mihail, în calitate de superior, la controlul fizic al unității de transport de model Mercedes Sprinter 316 TDI cu numerele de înmatriculare xxx, în care se transportau piese de schimb uzate, care conform calculului determinării valorii în vamă cu stabilirea sumei drepturilor de import spre încasare în baza procesului verbal din 17.05.2012, valoarea de piață a mărfii în vamă este de 76 250 lei, condus de cetățeanul Aureliu Căprianu, în schimbul nesolicitării prezentării documentelor de proveniență a mărfii, neînregistrarea mărfii transportate, precum și încurajând-ul pe subalternul său Cojocari Mihail, ca acesta să nu solicite prezentarea documentelor de proveniență a mărfii, să nu înregistreze marfa transportată, au pretins, acceptat și primit suma de 500 Euro, ceia ce conform cursului oficial al BNM constituie suma de 7542,4 lei.

Tot el se învinuiește în aceea că, la 16 iulie 2012, între orele 06.53-07.07, aflându-se în exercițiul funcției, în calitate de responsabil de schimb al postului vamal Costești-Stînca, acționând contrar prevederilor art.31 Cod vamal, care statuează că importul este regimul vamal în care mărfurile introduse pe teritoriul vamal primesc statutul de mărfuri puse în liberă circulație numai după ce sânt plătite drepturile de import și sânt aplicate măsurile de politică economică și art.20 alin.(9) Codul vamal, prin care se interzice introducerea în țară a părților și a accesoriilor pentru autovehicule uzate, a permis contra sumei de 450 Euro, ceia ce conform cursului oficial al BNM constituie suma de 6 784 lei, trecerea peste frontiera Republicii Moldova, pe culoarul de intrare în țară a unităților de transport, a cetățeanului Aureliu Căprianu, care conducea microbuzul de model Mercedes Sprinter 313, cu numerele de înmatriculare xxx, în care se transportau piese de schimb uzate, care conform calculului determinării valorii în vamă cu stabilirea sumei drepturilor de import spre încasare în baza procesului verbal din 16.07.2012, valoarea de piață a mărfii în vamă este de 59 008 lei, fără a i se solicita prezentarea documentelor asupra mărfii și proveniența acesteia.

Prima instanță a reținut la fel, că Ciugureanu Ion, se învinuiește în aceea că el, deținând funcția de șef adjunct secția control de frontieră Costești-Stînca din 17 noiembrie 1999, fiind persoană publică, cărei într-o instituție de stat i s-a acordat permanent prin stipularea legii anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, în conformitate cu prevederile art.3 al Legii nr.283 din 28.12.2011 cu privire la poliția de frontieră, fiind subordonat numai colaboratorilor

superiori, împuterniciți direct, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, fiind în înțelegere prealabilă cu inspectorul vamal principal din cadrul postului vamal Costești-Stînca Cojocari Mihail și cu responsabilul de schimb al postului vamal Costești-Stînca Catan Gheorghe, repartizând rolurile între ei, a pretins și a primit bani ce nu i se cuvin pentru a permite intrarea pe teritoriul Republicii Moldova a unui mijloc de transport cu marfă fără verificarea suplimentară a acestuia, precum și pentru nedemascarea acțiunilor ilegale ale complicelor săi, săvârșind infracțiunea de corupere pasivă în următoarele circumstanțe.

La data de 17 mai 2012, între orele 05.00-09.59, aflându-se în exercițiul funcției, Ciugureanu Ion în calitate de șef adjunct secția control de frontieră Costești-Stînca, contrar obligațiilor de serviciu prevăzute de art.6 alin.(4) lit.a), f) din Legea nr.283 din 28.12.2011 „cu privire la poliția de frontieră”, care prevede că poliția de frontieră are obligația să nu permită trecerea frontierei de stat prin punctele de trecere persoanelor care au încălcat legislația ce reglementează intrarea pe teritoriul Republicii Moldova, să oprească, să controleze și să rețină mijloacele de transport pentru a împiedica încălcarea regimului frontierei de stat, regimului zonei de frontieră sau a regimului în punctele de trecere a frontierei de stat în zona de competență, făcând uz de cuvinte, gesturi și semne, prin crearea intenționată a unor condiții care îl impuneau pe Aureliu Căprianu să îi ofere în scopul prevenirii consecințelor nefaste pentru interesele sale, a extorcat prin cuvinte, gesturi și semne de la Aureliu Căprianu bani în sumă de 50 Euro, ceia ce conform cursului oficial al BNM constituie suma de 754,2 lei, permițându-i trecerea peste frontiera Republicii Moldova, pe culuarul de intrare în țară a unității de transport, a cetățeanului Aureliu Căprianu, care conducea microbuzul de model Mercedes Sprinter 316 TDI, cu numerele de înmatriculare 7544 BNS, în care se transportau piese de schimb uzate, care erau prohibite pentru introducere în țară potrivit art.20 alin.9 Cod vamal, prin care se interzice introducerea în țară a părților și a accesoriilor pentru autovehicule uzate, fără a i se solicita prezentarea documentelor asupra mărfii și proveniența acesteia.

Concomitent, Ciugureanu Ion, în continuarea acțiunilor sale criminale, ca rezultat al înțelegerii prealabile cu colaboratorii vamali, primind suma de 50 Euro de la Aureliu Căprianu, a asigurat nedemascarea acțiunilor ilegale ale complicelor săi Cojocari Mihail și Catan Gheorghe.

Tot el se învinuiește în aceea că, la 16 iulie 2012, între orele 06.53-07.07, aflându-se în exercițiul funcției, în calitate de șef adjunct secția control de frontieră Costești-Stînca, contrar obligațiilor de serviciu prevăzute de art.6 alin.(4) lit. a), f) din Legea nr.283 din 28.12.2011 „cu privire la poliția de frontieră” care prevede, că poliția de frontieră are obligația să nu permită trecerea frontierei de stat prin punctele de trecere persoanelor care au încălcat legislația ce reglementează intrarea pe teritoriul Republicii Moldova, să oprească, să controleze și să rețină mijloacele de transport pentru a împiedica încălcarea regimului frontierei de stat, regimului zonei de frontieră sau a regimului în punctele de trecere a frontierei de stat în zona de competență, făcând uz de cuvinte, gesturi și semne, prin crearea intenționată a unor condiții care îl impuneau pe Aureliu Căprianu să îi ofere în scopul prevenirii consecințelor nefaste pentru interesele sale, a extorcat prin cuvinte, gesturi și semne de la Aureliu Căprianu bani în sumă de 400 lei, permițându-i trecerea peste frontiera Republicii Moldova, pe culuarul de intrare în țară a unităților de transport, a cetățeanului Aureliu Căprianu, care conducea microbuzul de model Mercedes Sprinter 313, cu numerele de înmatriculare xxx, în care se transportau piese de schimb uzate, care erau prohibite pentru introducere în țară potrivit art.20 alin.9 Cod vamal, prin care se interzice introducerea în țară a părților și a

accesoriilor pentru autovehicule uzate, fără a i se solicita prezentarea documentelor asupra mărfii și proveniența acesteia.

Concomitent, Ciugureanu Ion, în continuarea acțiunilor sale criminale, ca rezultat al înțelegerii prealabile cu colaboratorii vamali, primind suma de 400 lei de la Aureliu Căprianu, a asigurat nedemascarea acțiunilor ilegale ale complicelor săi Cojocari Mihail și Catan Gheorghe.

Prima instanță a reținut, că Magaz Igor, se învinuiește în aceea că el, deținând funcția de inspector al Biroului Vamal Bălți, funcție, care potrivit prevederilor alin.(2) art.3 al Legii serviciului în organele vamale nr.1150 din 20.07.2000, este supusă reglementărilor Legii nr.158-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, totodată, în conformitate cu art.312 al Codului Vamal al Republicii Moldova, fiind reprezentant al puterii de stat, iar potrivit art. 123 alin.(2) Cod penal, fiind persoană publică, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, fiind în înțelegere prealabilă cu inspectorii vamali principali din cadrul postului vamal Costești-Stînca Cojocari Mihail, repartizând rolurile între ei, a pretins și a primit bani ce nu i se cuvin de la Domnișoru Victor, pentru a permite intrarea pe teritoriul Republicii Moldova a mijloacelor de transport cu marfă fără efectuarea unui control fizic minuțios, săvârșind infracțiunea de corupere pasivă în următoarele circumstanțe:

La data de 21 ianuarie 2011, aflându-se în exercițiul funcției, inspectorul vamal din cadrul postului vamal Costești-Stînca al Biroului Vamal Bălți Magaz Igor, pe la orele 16.30, a fost telefonat de către colegul său de serviciu, inspectorul vamal Cojocari Mihail, care i-a comunicat că pe la orele 22.00 de el se va apropia un cunoscut de-al său, pentru perfectarea actelor vamale necesare transportării mărfurilor și-i va transmite 200 euro.

În aceeași zi, pe la ora 21.30, în postul vamal Costești-Stînca a intrat Domnișoru Victor, care a solicitat vămuirea pieselor de schimb pentru automobile, fără crearea a careva impedimente. Acționând conform înțelegerii prealabile avute cu Cojocari Mihail, inspectorul vamal Magaz Igor, împreună cu inspectorul vamal Botezatu Raisa, au încasat plățile cuvenite, au efectuat procedurile vamale și după aceasta, Magaz Igor a primit de la Domnișoru Victor mijloace bănești pretinse, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, pentru a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale și pentru a nu crea careva impedimente, la intrarea autocamionului cu marfă pe teritoriul Republicii Moldova și fără efectuarea unui control fizic minuțios, în sumă de 200 euro, sub controlul colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

Tot el se învinuiește în aceea că, la 29 ianuarie 2011 pe la orele 17.00, aflându-se în exercițiul funcției împreună cu inspectorul vamal Botezatu Raisa în postul vamal Costești-Stînca, acționând conform înțelegerii prealabile avute anterior cu inspectorul vamal Cojocari Mihail, au efectuat vămuirea pieselor de schimb pentru automobile, la solicitarea lui Domnișoru Victor, fără crearea a careva impedimente, iar după aceasta, Magaz Igor a primit de la Domnișoru Victor, mijloace bănești pretinse, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, pentru a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale și pentru a nu crea careva impedimente, la intrarea autocamionului cu marfă pe teritoriul Republicii Moldova și fără efectuarea unui control fizic minuțios, în sumă de 200 euro, sub controlul colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

Tot el, se învinuiește în aceea că, la 12 februarie 2012 pe la orele 16.30, aflându-se în exercițiul funcției împreună cu inspectorul vamal Botezatu Raisa în postul vamal Costești-Stînca, acționând conform înțelegerii prealabile avute anterior cu inspectorul vamal Cojocari Mihail, au efectuat vămuirea pieselor de schimb pentru automobile la

solicitarea lui Domnișoru Victor, fără crearea a careva impedimente, la intrarea autocamionului cu marfa pe teritoriul Republicii Moldova și fără efectuarea unui control fizic minuțios, iar după aceasta, Magaz Igor a primit de la Domnișoru Victor mijloace bănești pretinse, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, pentru a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale și pentru a nu crea careva impedimente, în sumă de 200 euro, sub controlul colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

Tot el se învinuiește în aceea că, continuându-și acțiunile sale criminale, la 31 martie 2011 pe la orele 19.30, aflându-se în exercițiul funcției împreună cu inspectorul vamal Botezatu Raisa în postul vamal Costești-Stînca, acționând conform înțelegerii prealabile avute anterior cu inspectorul vamal Cojocari Mihail, au efectuat vămuirea accesoriilor uzate pentru autovehicule la solicitarea lui Domnișoru Victor, fără crearea a careva impedimente, la intrarea autocamionului cu marfă pe teritoriul Republicii Moldova și fără efectuarea unui control fizic minuțios, pentru ce Magaz Igor, a pretins 300 euro. În consecință, Domnișoru Victor, din lipsă de bani, i-a transmis, iar Magaz Igor a primit de la el, mijloace bănești pretinse, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, pentru a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale și pentru a nu crea careva impedimente, în sumă de 200 euro, sub controlul colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care:

- A-l recunoaște pe Magaz Igor vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.324 alin.(2) lit. b) Cod penal, și a-i stabili pedeapsă, conform redacției în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, sub formă de 6 ani închisoare, cu amendă în mărime de 30 u.c. (unitatea convențională cu valoarea de 20 lei,) cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- A-l recunoaște vinovat pe Catan Gheorghe de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit. b) Cod penal, și a-i stabili o pedeapsa sub forma de 6 ani închisoare cu amendă în mărime de 3 000 unități convenționale (unitatea convențională cu valoarea de 20 lei) cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 (cinci) ani;

- A-l recunoaște vinovat pe Ciugureanu Ion de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit. b) Cod penal, și a-i stabili o pedeapsă sub forma de 5 ani 6 luni închisoare cu amendă în mărime de 3 000 unități convenționale (unitatea convențională cu valoarea de 20 lei) cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani;

- A-l recunoaște vinovat pe Cojocari Mihail de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2)-(4), art.324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal și a-i stabili o pedeapsa sub forma de 7 ani închisoare cu amendă în mărime de 2000 unități convenționale (unitatea convențională cu valoarea de 20 lei) cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 (cinci) ani;

- A-l recunoaște vinovat pe Cojocari Mihail de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.324 alin.(2) lit. b) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de 6 ani închisoare cu amendă în mărime de 2 000 unități convenționale (unitatea convențională cu valoarea de 20 lei) cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani;

- În baza art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor a-i stabili lui Cojocari Mihail pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni sub formă de 8 ani închisoare cu amendă în mărime de 2 000 unități convenționale (unitatea convențională

cu valoarea de 20 lei) cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 (cinci) ani.

În motivarea cererii de apel, acuzarea a indicat următoarele:

- sentința a fost atacată pe motivul achitării ilegale a inculpaților: Cojocari Mihail pe învinuirea prevăzută de art.324 alin.(2) lit. b) și art.42 alin.(2), (3), (4) și art.324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal; Catan Gheorghe pe învinuirea prevăzută de art.324 alin.(2) lit. b) Cod penal; Ciugureanu Ion pe învinuirea prevăzută de art.324 alin.(2) lit. b) Cod penal și Magaz Igor pe învinuirea prevăzută de art.42 alin.(2), art.324 alin.(2) lit. b) Cod penal;

- A considerat că, în ședința de judecată, vinovăția lui Cojocari Mihail, Catan Gheorghe, Ciugureanu Ion și Magaz Igor în săvârșirea infracțiunilor încriminate a fost dovedită integral prin totalitatea de probe pertinente și concludente, administrate în cadrul urmăririi penale, prezentate de Acuzatorul de Stat și examinate în ședințele de judecată;

- cu referire la declarațiile martorului apărării Nicolaenco Mihail, a menționat că, acesta a comunicat că nu-l cunoaște pe Căprianu Aureliu, însă nu exclude că cu mijlocul de transport cu care transporta piese uzate din Europa în Republica Moldova se putea deplasa și alte persoane în lipsa sa, deoarece acest automobil aparținea întreprinderii și la el puteau avea acces și alte persoane. Or, traversarea frontierei de stat a automobilului cu numerele de înmatriculare 7544 BNS la data de 17.05.2012 la intrare în Republica Moldova l-a avut în calitate de șofer anume pe Căprianu Aureliu;

- La fel, combătând argumentele instanței de judecată referitor la faptul că, în cadrul cauzei penale nr.2011036049 au fost efectuate acțiuni de urmărire penală pe teritoriul României în afara unei cereri de comisie rogatorie formulată de autoritățile competente ale Republicii Moldova (răspunsul Procuraturii Generale a Republicii Moldova nr.7-1d/2015-4057 din 01.10.2015), motiv pentru care nu poate fi reținută ca probă ordonanța din 16.05.2012 despre efectuarea livrării de control, urmează de menționat că careva acțiuni de urmărire penală în această cauză penală pe teritoriul României nu au fost efectuate. Or, în materialele cauzei penale nu se regăsesc careva acte procesuale ce ar confirma efectuarea cărorva acțiuni de urmărire penală pe teritoriul altui stat decât pe teritoriul Republicii Moldova. Mai mult, art.93 din Codul de procedură penală indică expres care sânt elementele de fapt (probele) constatate prin intermediul diferitor mijloace, iar ordonanțele organului de urmărire penală nu sânt considerate astfel de mijloace;

- Nu este clar din care motive sânt puse la îndoială declarațiile martorilor Căprianu Aureliu și Domnisoru Victor, indicând că unul din ei a activat anterior în cadrul CCCEC, iar altul ar fi vizat în careva cauze penale din gestiunea Procuraturii Anticorupție și că aceste acțiuni ar fi fost provocatoare de către martorul protejat. Or, nicăieri în legislație nu este prevăzut că anumite categorii de persoane (fie foști colaboratori ai organelor de drept, fie persoane vizate în cauze penale) nu se pot adresa cu plângeri pentru a sesiza organele competente despre săvârșirea infracțiunilor, sau chiar dacă se adresează, declarațiile acestor persoane urmează a fi puse la îndoială sau nu pot fi considerate ca fiind veridice;

- De asemenea, martorii Căprianu Aureliu și Domnisoru Victor au declarat cu amănunte despre impedimentele pe care inculpații îi avertizau că le pot pune la trecerea cu marfa peste frontiera vamală a Republicii Moldova. Chiar dacă instanța a considerat că acțiunile de pretindere (semnul calificativ „pretinderea personală”) nu a fost probată în acțiunile lui Cojocari Mihail, Catan Gheorghe și Ciugureanu Ion, instanța de judecată nu a menționat nimic referitor la calificativele de „acceptare” și „primire” a mijloacelor

bănești din partea acestor inculpați. Or, aceste acțiuni ale inculpaților au fost demonstrate pe deplin prin probele prezentate de acuzare.

- Referitor la indicarea greșită în rechizitoriu a denumirilor de marcă a celor patru suporturi de informații prezentate de către acuzatorul de stat, a explicat că este o eroare tehnică admisă, care a fost invocată de către acuzator pe parcursul examinării cauzei. Iar faptul că vocile și discuția nu se deslușeau, vine în contradicție cu următorul alineat din sentință, în care instanța descrie o parte din discuția reprodusă, decât doar că nu-i este clar la ce se refereau numerele pronunțate, la bani sau la alt ceva.

- Erorile tehnice din actele de dispoziție ale judecătorilor de instrucție sau ale organului de urmărire penală se datorează probabil prin volumul mare de lucru efectuat în cauza penală și nicidecum nu poate fi considerat faptul că acțiunile efectuate în baza acestor acte, sau probele obținute ca rezultat al efectuării acestor acțiuni de urmărire penală, urmează a fi considerate ca obținute ilegal și respectiv, în temeiul art.94 din Codul de procedură penală urmează a fi considerate inadmisibile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 mai 2022, a fost respins apelul declarat de către procuror, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, în urma evaluării integrale a probelor cercetate, ajunge la concluzia, că judecând cauza penală prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar a tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, just ajungând la concluzia că inculpații Cojocari Mihail, Catan Gheorghe, Ciugureanu Ion și Magaz necesită a fi achitați, din motivul lipsei faptului infracțiunii.

Totodată, instanța de apel a considerat că apelul procurorului este declarativ și care în mare parte indică declarațiile martorilor audiați și descrierea probelor acuzării, care de altfel nu demonstrează vina inculpaților în faptele incriminate, totodată apelul nu conține careva argumente întemeiate de natură să desființeze soluția primei instanțe, afirmațiile expuse în apel fiind contradictorii circumstanțelor stabilite de către prima instanță și de apel pe parcursul judecării cauzei.

Instanța de apel în urma evaluării integrale a probelor prezentate a ajuns la concluzia că există dubii rezonabile în ceea ce privește existența faptei infracțiunii incriminate în acțiunile inculpatului Cojocari Mihail conform acuzării în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit. b), art.42 alin.(2)-(4), art.324 alin.(2) lit. b), Cod penal, în acțiunile inculpatului Catan Gheorghe conform acuzării în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit. b) Cod penal, în acțiunile inculpatului Ciugureanu Ion conform acuzării în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit. b) Cod penal și în acțiunile inculpatului Magaz Igor conform acuzării în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.324 alin.(2) lit. b) Cod penal.

În aspectul dat, în cadrul ședințelor de judecată nu au fost aduse probe veridice suficiente care ar demonstra că Cojocari Mihail a comis corupere pasivă, în participație complexă, având rolul de organizator, coautor și instigator, că Catan Gheorghe a comis corupere pasivă, că Ciugureanu Ion a comis corupere pasivă, și Magaz Igor a comis corupere pasivă, după cum le-a fost adusă învinuirea inculpaților. Totalitatea probelor cercetate de către prima instanță și instanța de apel nicidecum nu confirmă temeinicia învinuirilor aduse, nefiind prezentate pe cauză suficiente probe pertinente, concludente și utile, care pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare în faptele incriminate în privința inculpaților.

Instanța de apel în urma cercetării și evaluării integrale a probelor a considerat justă soluția primei instanțe referitor la faptul că nu s-a constatat existența faptului infracțiunilor incriminate în acțiunile inculpaților Cojocari Mihail, Catan Gheorghe, Ciugureanu Ion și Magaz Igor.

În aspectul dat, prima instanță, examinând cauza penală respectivă în privința inculpaților, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate pe caz o apreciere legală din punct de vedere a pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor.

Instanța de apel a constatat, că starea de fapt și de drept stabilită pe caz de prima instanță se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către aceasta, nefiind prezente careva temeuri de casare a sentinței, după cum solicită acuzarea în apel.

Instanța de apel a constatat în aspectul dat, că acuzarea în mod general invocă faptul că vina inculpaților Cojocari Mihail și Magaz Igor în latura învinuirilor aduse este dovedită în baza declarațiilor martorului Domnișoru Victor, în cumul cu celelalte probe.

Instanța de apel a reținut că, în conformitate cu prevederilor art.135 alin.(1) Cod de procedură penală (redacția an.2011), interceptarea comunicărilor (convorbirilor telefonice, prin radio sau altor convorbiri cu utilizarea mijloacelor tehnice) se efectuează de către organul de urmărire penală cu autorizația judecătorului de instrucție, în baza ordonanței motivate a procurorului în cauzele cu privire la infracțiunile grave, deosebit de grave și excepțional de grave, dacă din probele acumulate sau din materialele de investigație operativă rezultă o bănuială rezonabilă privind săvârșirea acestora.

În acest sens, în cadrul cercetării judecătorești prima instanță a stabilit că înregistrările convorbirilor ce au avut loc la 21.01.2011 dintre V. Domnișoru și Cojocari Mihai (vol.1, f.d.76 cauza nr.2011036049); înregistrările convorbirilor ce au avut loc la 22.01.2011 între V. Domnișoru, I. Magaz, R. Botezatu (vol.1, f.d.81 cauza nr.2011036049); înregistrările convorbirilor și a imaginilor video ce au avut loc în apropierea domiciliului lui M. Cojocari din mun. Bălți, str. M. Sadoveanu, 30/2 la 20.01.2011 între V. Domnișoru și M. Cojocari (vol.1, f.d.123 cauza nr.2011036049); înregistrările convorbirilor și a imaginilor video ce au avut loc la 29.01.2011 la postul vamal Costești- Stînca între V. Domnișoru, I. Magaz și R. Botezatu (vol.1, f.d. 130 cauza nr.2011036049); înregistrările convorbirilor și a imaginilor video, care au avut loc la 12.02.2011 la postul vamal Costești-Stînca între V. Domnișoru, I. Magaz și R. Botezatu (vol.1, f.d.147 cauza nr.2011036049), au fost efectuate în lipsa unei autorizații corespunzătoare, doar fiind indicat în procesele-verbale privind înregistrarea convorbirilor și a imaginilor date că au fost autorizate prin încheierea judecătorului de instrucție nr.11-216/11 din 20 ianuarie 2011, însă astfel de încheiere lipsește la materialele cauzei, fiind comunicat acuzării despre acest fapt, nu a prezentat-o.

Totodată, instanța de apel a reținut că la vizualizarea înregistrării convorbirilor și a imaginilor video, s-a stabilit că stenograma convorbirilor anexate la materialele cauzei penale nu corespunde celor auzite în cadrul ședinței de judecată, precum și durata discuțiilor indicată în stenogramă diferă de durata imaginilor vizionate în ședință, și descrierile indicate în procesele-verbale al interceptării și înregistrării comunicărilor nu corespund imaginilor vizualizate în cadrul ședinței de judecată, fiind implicate în discuții alte persoane necunoscute.

Prin urmare, prima instanță a indicat, că la materialele cauzei lipsește stenograma cu redarea integrală a înregistrărilor efectuate, iar în procesul-verbal întocmit de către procuror nu este consemnat care din informațiile culese au importanță pentru cauza

respectivă, la caz, fiind prezentată doar stenograma cu informația selectată de către organul de urmărire penală și confirmată de către procuror, fapt ce încalcă drepturile inculpaților la un proces echitabil și dreptul la apărare, încălcând principiul contradictorialității și egalității armelor.

De asemenea, prima instanță a considerat relevant speței faptul că martorul Domnișoru Victor, în cadrul ședinței de judecată inițial a descris circumstanțele cazului, la final a declarat că Cojocari Mihail l-a întrebat dacă are bani, dar nu a extorcat de la el bani, iar la postul vamal Sînca-Costesti a plecat la inițiativa CNA și sub controlul lor. Totodată, martorul Domnișoru Victor nu și-a amintit dacă Magaz Igor a extorcat de la el bani și nici nu cunoaște ce impedimente avea să-i pună Cojocari Mihail, însă nu au avut loc cazuri ca ultimul să-i interzică trecerea la vamă. În aceste împrejurări, prima instanță a indicat că devin suspecte declarațiile martorului Domnișoru Victor care se contrazic și sunt incerte. Mai mult ca atât, prima instanță a reținut că acesta a declarat că în privința sa este pornit un dosar penal privitor la contrabandă și corupere activă săvârșită la postul vamal Costești.

În aspectul dat, instanța de apel a constatat, că potrivit răspunsului Procuraturii Anticorupție nr.1258 pet/13-7397 din 31 octombrie 2013, Domnișoru Victor este cercetat penal în cauza nr.2013978047 sub aspectul săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art.325 alin.(1) și art.248 alin.(5) lit. b) Cod penal.

Prima instanță a motivat, că aceste fapte denotă că Domnișoru Victor este un martor protejat, iar în conformitate cu prevederile art.101 alin.(5) Cod de procedură penală, hotărârea de condamnare nu se poate întemeia, în măsură determinantă, pe declarațiile martorului protejat sau pe probele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații.

Prima instanță la fel a motivat că un alt aspect important sunt declarațiile martorului Nicolaenco Mihail, care a declarat că a activat împreună cu Domnișoru Victor la o întreprindere, care se ocupa cu transportarea pieselor pentru automobile din alte țări. În activitatea sa nu au avut cazuri ca vameși să-i pună impedimente pentru a traversa vama cu automobilul și nu au fost cazuri ca să treacă vama fără rând. Nu a văzut ca vameșii să ceară bani de la Domnișoru Victor și nici acesta nu i-a comunicat că au avut loc astfel de cazuri.

La fel, martorul Botezatu Raisa a declarat că în perioada când a activat împreună cu Magaz Igor, ultimul nu a avut atribuții cu privire la întocmirea declarațiilor. Declarațiile vamale de la f.d.130-133 vol.5 au fost întocmite de către ea. Domnișoru Victor nu a avut impedimente de a trece postul vamal, acesta avea actele în regulă și nu a avut motive de a da cuiva mită pentru a-l favoriza la trecerea vamală. Prin urmare, prima instanță a conchis, că Domnișoru Victor a manifestat un caracter provocator în acțiunile sale, sub conducerea și controlul colaboratorilor CCCEC.

Privitor la declarațiile martorului Domnișoru Victor de incriminare a lui Cojocari Mihail și Magaz Igor că au extorcat și au primit de la el diferite sume de bani, instanța de apel a indicat, că deși martorul dat a fost audiat atât în ședința primei instanțe, cât și ședința instanței de apel, martorul dat a relatat că a mers la postul vamal la inițiativa și sub controlul CNA. În sensul dat, declarațiile martorului Domnișoru Victor ridică semne de întrebare, fiind în contradicții și nu confirmă vinovăția inculpaților, or, învinuirea adusă inculpaților în latura dată se face pe baza declarațiilor martorului neconfirmate prin alte probe, ce ar dovedi veridicitatea declarațiilor martorului Domnișoru Victor și nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare.

Cele constatate indică la faptul că, Domnișoru Victor s-a manifestat în provocarea

comiterii infracțiunii față de Cojocari Mihail și Magaz Igor, anume având un rol activ de instigator în comiterea infracțiunii, sub conducerea și controlul organului de urmărire penală. În sensul dat, cele constatate indică la faptul, că declarațiile lui Domnișoru Victor nu sunt suficient de credibile pentru a fi puse la baza unei sentințe de condamnare a inculpaților în faptele incriminate, existând contradicții, care creează dubii rezonabile privind situația de fapt cu care a fost sesizată instanța.

Instanța de apel a considerat că din probele cercetate anume că rezultă că s-a acționat cu derogare de la legislația procesual penală în vigoare, fiind stabilită provocare din partea lui Domnișoru Victor, care chiar inițial a declarat, că nu au fost impedimente din partea lui Cojocari Mihail în trecerea frontierei de stat, că nu i-a fost interzisă trecerea frontierei și nu cunoaște ce piedici putea să-i pună Cojocari Mihail.

Instanța de apel a mai specificat faptul că, provocarea constituie determinarea artificială a persoanei la comiterea unor fapte prejudiciabile, ceea ce în limbajul juridic constă în crearea artificială de probe în vederea acuzării ulterioare a persoanei.

Un criteriu de delimitare a legalității acțiunilor persoanei, a lucrătorilor operativi și a ofițerilor de urmărire penală de comportamentul provocator în procesul de depistare a infractorilor, îl constituie faptul că inițiativa de comitere a infracțiunii aparține ultimilor.

Instanța de apel a indicat, că dat fiind faptul că se susține că inculpații Cojocari Mihail și Magaz Igor au fost provocați la săvârșirea infracțiunii de către Domnișoru Victor, este necesar de a verifica dacă aceștia puteau fi în mod rezonabil considerați ca fiind implicați în activitatea infracțională respectivă până la implicare, de verificat dacă ultimii ar fi săvârșit infracțiunea în lipsa pretensei provocări.

Astfel din partea acuzării nu s-au prezentat probe în faptul că inculpații au fost implicați anterior în activitate infracțională, la părerea Colegiului penal, faptul pretensei provocări al inculpaților fiind evident.

În situația dată instanța de apel a constatat, că acțiunile lui Domnișoru Victor au avut ca efect provocarea lui Cojocari Mihail, și respectiv Magaz Igor, la săvârșirea infracțiunii incriminate și probele cercetate indică la faptul că fără intervenția lui activă, infracțiunea nu ar fi comisă.

În sensul dat sunt și declarațiile martorului Nicolaenco Mihail, care a declarat, că a activat cu Domnișoru Victor la o întreprindere, ocupându-se cu transportarea pieselor din alte țări, nu au fost cazuri că să aibă impedimente în trecerea frontierei de stat, nu a văzut să fie ceruți bani de la Domnișoru Victor din partea vameșilor.

În aspectul dat, martorul Botezatu Raisa a declarat că în perioada când a activat împreună cu Magaz Igor, ultimul nu a avut atribuții cu privire la întocmirea declarațiilor, Domnișoru Victor nu a avut impedimente de a trece postul vamal, acesta avea actele în regulă și nu a avut motive de a da mită pentru a-l favoriza la trecerea vamală.

La fel, deși acuzarea a făcut referire la faptul că sunt prezente la caz înregistrările convorbirilor, între Cojocari Mihail și Domnișoru Victor, între Domnișoru Victor, Magaz Igor și Botezatu Raisa, inclusiv telefonice între Mihail Cojocari și Magaz Igor, între Mihail Cojocari și Domnișoru Victor, înregistrările video a convorbirilor și imaginilor între Domnișoru Victor și Cojocari Mihail, între Domnișoru Victor, Magaz Igor și Botezatu Raisa, fiind reproduse în ședința instanței de apel, în mare parte aceste înregistrări nu au putut fi deslușite și nu s-a putut constata cu certitudine discuțiile purtate.

Instanța de apel la fel a constatat, că reieșind din actele cauzei, capătul de învinuire incriminat lui Cojocari Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit. b) Cod penal, Catan Gheorghe în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit. b) Cod penal și Ciugureanu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit. b)

Cod penal (cauza nr.2012036811), nu s-a confirmat.

În aspectul dat, declarațiile martorului Căprianu Aureliu precum că inculpații au pretins de la el sume de bani, nu au fost dovedite prin careva probe pertinente, concludente și utile, care ar servi ca temei legal de tragere la răspundere penală și condamnare a persoanei, prin prisma art.8 Cod de procedură penală.

Astfel, fiind audiat pe marginea cazului martorul Căprianu Aurel a depus declarații, care vin în contradicție cu probele administrate și ridică semne de întrebare.

Declarațiile date de martorul Căprianu Aurel sunt în contradicție cu informația privind traversarea frontierei de stat din 14.09.2012, referitor la mijlocul de transport cu nr/î 7544 BNS, din care reiese că mijlocul de transport a ieșit din țară la 10 mai 2012 condus de Nicolaenco Mihail și a intrat în Republica Moldova fiind condus de Căprianu Aureliu la data de 17 mai 2012 /f.d.8 vol.5 cauza nr.2012036811/.

Conform ordonanței despre efectuarea livrării de control din 13 iulie 2012, se indică efectuarea livrării de control a mărfii (piese auto de schimb uzate) prohibite conform art.20 alin.9 Codul vamal, prin postul vamal Costești-Stînca de către cet. Căprianu Aureliu, cu mijlocul de transport de model Mercedes 311 CDI cu nr/î FR AN 413. Lista mărfurilor livrate în număr de 32 de poziții conform anexei la ordonanță /f.d.200 volumul 1 cauza nr.2012036811. În același timp, potrivit adeverinței eliberate de către Direcția înregistrare a transporturilor și calificarea conducătorilor auto din 17.08.2012 nr.1810 VP, se atestă că numărul de înmatriculare FR AN 413 la data de 30 martie 2011 a fost eliberat pentru automobilul de model „Suzuki Liana” /f.d.11 volumul 5 cauza nr.2012036811/.

În sensul dat, instanța de apel a reținut că datele indicate în ordonanța despre efectuarea livrării de control din 13 iulie 2012, ridică semne de întrebare, nefiind veridice.

Prima instanță a pus la îndoială declarațiile martorului Căprianu Aureliu, care în cadrul ședinței de judecată a declarat că la data de 17 mai și 16 iulie Catan Gheorghe nu s-a aflat la pista de intrare, nu a avut cu ultimul convorbiri privitor la bani și nici nu-și amintește să-i fi transmis bani în perioada mai-iulie, iar apoi martorul Căprianu Aureliu a indicat că Cojocari Mihail i-a spus să transmită banii lui Catan Gheorghe și ultimul era prezent când Cojocari Mihail a verificat automobilul.

La fel, din declarațiile lui Căprianu Aureliu, rezultă și faptul că, în perioada 15 aprilie 2012-17 mai 2012 și 17 mai 2012-iulie 2012, Cojocari Mihail, Catan Gheorghe și Ciugureanu Ion nu au extorcat de la el bani, iar la data de 17 mai colaboratorii CCCEC l-au chemat și l-au echipat cu mijloace tehnice. La data de 17 mai 2012 nu a fost contactat de către Cojocari Mihail, Catan Gheorghe și Ciugureanu Ion.

Prin urmare, reieșind din cumulul declarațiilor enunțate, prima instanță a conchis, că sumele de 500 euro, 450 euro, 50 euro și 400 lei, invocate de Căprianu Aureliu ca fiind primite de la el cu titlu de mită, nu s-a probat a fi pretinse de către Cojocari Mihail, Catan Gheorghe și Ciugureanu Ion, astfel, în asemenea împrejurări, prima instanță a indicat că denotă că nu s-a probat semnul calificativ „pretinderea personal”.

Prima instanță a mai conchis astfel, că la caz nu s-a demonstrat prin nici o probă pertinentă, concludentă și utilă faptul că inculpații Cojocari Mihail, Catan Gheorghe și Ciugureanu Ion ar fi pretins careva sume de bani. Concluzia dată a instanței de judecată s-a confirmat inclusiv prin comportamentul lui Căprianu Aureliu la caz.

Prin urmare, în asemenea împrejurări, prima instanță a stabilit, că Căprianu Aureliu a manifestat un caracter provocator în acțiunile sale, sub conducerea și controlul colaboratorilor CCCEC.

Mai mult, s-a reținut, că Căprianu Aureliu în perioada anilor 2003-2010 a activat

la CCCEC, în aspectul dat cele declarate de martorul Căprianu Aureliu ridică semne de întrebare cu privire la veridicitatea și credibilitatea declarațiilor sale și caracterul lor, mai ales că potrivit hotărârii Curții de Apel Chișinău din 23.10.2009 /f.d.13 volumul 5 cauza nr.20120306811/ se constată într-adevăr că Caprianu Aureliu a fost angajat în cadrul organelor afacerilor interne, începând cu anul 2004 este angajat al CCCEC.

De comun cu alte probe, prima instanță a reținut că, acuzatorul de stat a prezentat în cadrul ședinței de judecată cu titlu de probă 4 CD-uri în plicuri albe, care nu erau sigilate și semnate, iar caracteristicile discurilor nu corespund cu cele indicate în rechizitoriu. Înregistrările video de pe CD-uri, cu convorbirile care se pretinde a fi purtate între Căprianu Aureliu și inculpații Cojocari Mihail, Catan Gheorghe și Ciugureanu Ion, au fost vizualizate în cadrul ședinței de judecată, însă imaginile nu erau clare, iar vocile și discuția nu se deslușea.

Prin urmare, prima instanță a apreciat critic pretensele probe, a căror proveniență nu se cunoaște și nu au fost păstrate conform prevederilor art.136 alin.(5) Cod de procedură penală (redacția an.2011), care stipulează că casetele cu originalul înregistrării comunicărilor, însoțite de reproducerea integrală în scris a înregistrării și de copiile de pe procesele-verbale, se transmit judecătorului de instrucție care a autorizat interceptarea pentru păstrare în locuri speciale, într-un plic sigilat.

Totodată, prima instanță, din textul stenogramei a comunicărilor din cadrul întrevederilor în cauză, nu denotă că inculpații Cojocari Mihail, Catan Gheorghe și Ciugureanu Ion ar fi pretins careva sume de bani, doar persoana ce se pretinde a fi fost Căprianu Aureliu a declarat: „...cu 500 eram și i-am dat lui acela 50 și au rămas 450...” M: „Cui lui Elesina?” „...Da și încă 50 roni...” M: „Lui Vanea ai pus ceva în buzunar... pune-i ceva în pașaport” A: „vreo 200”. Din această discuție nu este clar ce erau aceste „200”, or din discuție nu rezultă că ar fi vorba de careva bani și nici nu este clar pentru ce anume au fost luați. În afară de aceasta, nu este clar cine este persoana numită Elesina.

Prima instanță a motivat că nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare, următoarele probe: procesul-verbal al interceptării și înregistrării convorbirilor telefonice din 16.07.2012; Anexa nr.1 la procesul-verbal al interceptării și înregistrării comunicărilor 16.07.2012 și procesul-verbal de verificare a interceptării și înregistrării convorbirilor telefonice de apreciere a importanței informației culese din 16.07.2012 (f.d.92-95 vol.1 cauza nr.2012036811), deoarece au fost obținute fără acordul judecătorului de instrucție, în lipsa unei autorizații corespunzătoare.

În acest sens, prima instanță a reținut, că actele de procedură menționate au fost autorizate prin încheierea nr.11-2486/12 din 13.07.2012 privind autorizarea prelungirii interceptării și înregistrării convorbirilor telefonice efectuate de către abonatul SA Orange 069141433 (f.d.91 vol.1 cauza nr.2012036811), însă potrivit răspunsului nr.M-617 din 19.12.2012, a judecătorului Ion Morozan Judecător în Judecătoria Buiucani Chișinău, se constată că prin încheierea cu nr. 11-2486/12 a fost autorizată efectuarea perchezițiilor și nu a interceptărilor convorbirilor (f.d.233 vol.4 cauza nr.2012036811), fapt din care, potrivit prevederilor art.251 Cod de procedură penală, atrage nulitatea a tuturor actelor procedurale obținute în baza încheierii nr.11-2486/12 din 13.07.2012.

Legislația internațională, dar și cea națională definesc clar criteriile care trebuie respectate în obținerea probelor. Incontestabil, cel mai important este principiul legalității. Indiferent de puterea probei aceasta va fi declarată inadmisibilă, dacă a fost obținută cu încălcarea prevederilor legale, cu menționarea principiului „fructul pomului otrăvit”.

Având în vedere că, toate probele obținute ca rezultat al unei provocări trebuie să fie excluse, iar sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, dubiile în

probarea învinuirii urmând a fi interpretate în favoarea inculpaților, prima instanță a considerat că Cojocari Mihail, Catan Gheorghe și Ciugureanu Ion urmează a fi achitați de învinuirea încriminată în baza art.324 alin.(2) lit. b) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptului infracțiunii.

Instanța de apel a considerat în sensul dat, că cele constatate indică la faptul că în cauza prezentă acțiunile lui Caprianu Aureliu s-au manifestat în provocarea comiterii infracțiunii încriminate față de Cojocari Mihail, Ciugureanu Ion și Catan Gheorghe, anume Caprianu Aureliu având un rol activ de provocare a persoanelor învinuite în comiterea infracțiunii încriminate, sub conducerea și controlul organului de urmărire penală, fapte ce pun la îndoială rezonabilă toate probele administrate cu referire la această învinuire.

Instanța de apel, în aspectul dat, menține aceeași motivare cu referire la învinuirea adusă lui Cojocari Mihail și Magaz Igor ce ține de actele de provocare la comiterea infracțiunii, cât și inadmisibilitatea probelor administrate cu referire la învinuirea adusă inculpaților Cojocari Mihail, Catan Gheorghe și Ciugureanu Ion și excluderea lor din dosar, fiind inutilă repetarea aceluiași mențiuni.

De asemenea, instanța de apel a conchis în sensul dat, că declarațiile lui Caprianu Aureliu nu sunt credibile pentru a fi puse la baza unei sentințe de condamnare a inculpaților în faptele încriminate, existând contradicții, care creează dubii rezonabile privind învinuirea adusă inculpaților.

Mai mult, instanța de apel a ținut să menționeze și faptul, că în ședința instanței de apel martorul acuzării Căprianu Aureliu, Nicolaenco Mihail, cât și alți martori din partea acuzării, nu au dat declarații, nefiind asigurată prezența ultimilor, astfel că instanța de judecată s-a aflat în imposibilitate să audieze martorii acuzării, după adoptarea pe caz a unei sentințe de achitare a inculpaților.

În cazul dat, instanța de apel a conchis că îndoielile apărute legate de declarațiile martorilor în raport cu probele scrise administrate pe caz în legătură cu acuzarea adusă inculpaților, nefiind înlăturate de acuzare, urmează de a fi tratate exclusiv în favoarea inculpaților.

În sensul dat, concluzia acuzării privind constatarea vinovăției inculpaților în săvârșirea infracțiunilor imputate nu se racordă cu probele administrate pe caz, anexate la materialele cauzei, apelul depus de procuror și afirmațiile invocate cu solicitarea de constatare a vinovăției inculpaților este nefondat și urmează a fi respins.

Faptul că se invocă declarațiile martorilor Domnișoru Victor și Caprianu Aureliu și alte probe, care ar confirma faptul de pretindere prin extorcare a sumelor bănești, cât și primirea banilor de inculpați este declarativ în aspectele stabilite pe caz, deoarece lipsesc probe administrate legal care ar putea întemeia învinuirea și vinovăția inculpaților în învinuirile aduse.

Instanța de apel a mai conchis că corect prima instanță a constatat că martorii Domnișoru Victor și Căprianu Aureliu, fiind persoane private, au acționat ca agenți sub acoperire, iar provocarea acestora la comiterea infracțiunii a fost organizată și condusă de către colaboratorii CCCEC.

În consecință, prima instanță a conchis că în prezenta cauză organele de drept și-au asumat un rol activ, un rol de instigator la comiterea infracțiunii.

Jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, interzice utilizarea unor asemenea practici, considerându-le ilegale și condamnă un asemenea comportament din partea Înantelor Părți Contractante. Or, admiterea probelor, apărute exclusiv în urma unei provocări din partea organelor de drept și emiterea unei sentințe de condamnare în baza

acestor probe, constituie un viciu fundamental în cadrul procedurilor penale.

Mai mult, cercetând materialele cauzei penale, prima instanță a constatat că la data de 19 ianuarie 2011 a fost începută urmărirea penală pe cauza penală nr.2011036049, la plângerea lui V. Domnișoru din data de 19 ianuarie 2011, privind extorcarea de la el a mijloacelor bănești de către Cojocari Mihail pentru a permite intrarea pe teritoriul Republicii Moldova mijlocului de transport cu marfă (f.d.1, V.1).

La fel prima instanță a indicat, că la data de 19.02.2011, în demersul de prelungire a termenului urmăririi penale, tot pe cauza penală nr.2011036049, ofițerul de urmărire penală Luchian Andrei a constatat că Cojocari Mihail, în complicitate cu alte persoane extorcă de la Căprianu Aureliu mijloace bănești, pentru a permite trecerea mijlocului de transport cu marfă pe teritoriul Republicii Moldova (f.d.9 V.1). Tot în așa circumstanțe, au fost înaintate 28 de demersuri de prelungire a termenului de urmărire penală și emise în acest sens 28 ordonanțe, în care figurează că urmărirea penală este pornită la plângerea lui V.Domnișoru, iar prelungirea termenului se efectua la plângerea lui Căprianu Aureliu.

Prima instanță a motivat, că în opinia instanței prezintă neclarități faptul prelungirii urmăririi penale a cauzei penale nr.2011036049 la plângerea lui Căprianu Aureliu din 19.02.2011, pe când Căprianu Aureliu a depus plângere abia la data de 14.05.2012 și cauza penală la plângerea acestuia a fost pornită la data de 14.05.2012 cu nr.2012036512. În acest context, prima instanță a considerat ca fiind inadmisibile ordonanțele de prelungire a urmăririi penale și toate probele obținute pe cauza penală nr.2011036049.

Instanța de apel a considerat că probele propuse de acuzare în susținerea învinuirii aduse inculpaților sunt lovite de nulitate, deoarece până la momentul provocării și implicării colaboratorilor CCCEC, prin intermediul lui Domnișoru Victor și Căprianu Aureliu, nu au existat careva suspiciuni obiective confirmate prin probe, că inculpații au fost implicați în acțiuni de corupție. Ca urmare, probele administrate la caz, în conformitate cu art.94 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, nu pot fi admise ca probe, acestea fiind obținute prin instigarea și provocarea persoanelor la săvârșirea infracțiunii și prin urmare, se exclud din dosar și nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare.

La acest capitol, avocații inculpaților inițial la judecarea cauzei au susținut că inculpații au fost victime a provocărilor, iar în această situație ținea de obligația acuzării de a demonstra faptul că nu a existat nici o provocare.

Totodată, instanța de apel a ținut să motiveze, că chiar dacă se invocă concluziile rapoartelor de expertiză privind prezența pe bancnotele ridicate de la Ciugureanu Ion și Cojocari Mihail în cadrul perchezițiilor a inscripției cu conținut "Mită CCCEC", aceste rapoarte nu poate fi admisibile în speța dată, fiindcă banii au fost oferiți și marcați de CCCEC, în sensul dat organul de urmărire penală depășind gradul de cercetare pasivă a activității infracționale.

În aspectul dat, cele invocate de acuzare cu enumerarea probelor nu pot fi reținute, deoarece în situația constatată pe caz nu conduc la desființarea sentinței adoptate, reieșind din ce apelul se respinge ca nefondat.

5. Procurorul în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar decizia instanței de apel și solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului acuzarea invocă că, la adoptarea atât a sentinței de achitare, cât și a deciziei de menținere a sentinței de achitare în privința inculpaților pe motivul lipsei faptului infracțiunii, instanțele de judecată nu au dat deplină eficiență acestor prevederi, au făcut aprecieri a probelor care nu se racorda la valoarea acestora, au reținut

nulitatea unor probe, care întrunesc toate calitățile unei probe ce poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare, au făcut concluzii care nu se racordă la ansamblul probatoriu acumulat pe cauza.

Totodată, acuzarea reiterează prevederile art.394 alin.(3) pct.2) Cod de procedură penală, la adoptarea unei sentințe de achitare instanța de judecată enunțând motivele și temeiurile achitării, urmează să indice motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării. Or, comiterea infracțiunilor incriminate inculpaților, se confirmă prin cumulul de probe veridice, utile, concludente, care se află într-o coroborare reciprocă, administrate de către organul de urmărire penală în prezenta cauză și cercetate în instanța de judecată și nu sunt de acord cu constatarea făcută de către instanța de fond, preluată și de instanța de apel, referitor la lipsa faptului infracțiunii.

Acuzarea combătând argumentele instanței de judecată referitor la faptul că, în cadrul cauzei penale nr.2011036049 au fost efectuate acțiuni de urmărire penală pe teritoriul României în afara unei cereri de comisie rogatorie formulată de autoritățile competente ale Republicii Moldova (răspunsul Procuraturii Generale a Republicii Moldova nr.7-ld/2015-4057 din 01.10.2015), motiv pentru care nu poate fi reținută ca probă ordonanța din 16.05.2012 despre efectuarea livrării de control - nu au fost efectuate careva acțiuni de urmărire penală în această cauză penală pe teritoriul României. Or, în materialele cauzei penale nu se regăsesc careva acte procesuale ce ar confirma efectuarea acțiunilor de urmărire penală pe teritoriul altui stat decât pe teritoriul Republicii Moldova. Mai mult, art.93 Cod de procedură penală indică expres care sânt elementele de fapt (probele) constatate prin intermediul diferitor mijloace, iar ordonanțele organului de urmărire penală nu sânt considerate astfel de mijloace.

De asemenea, nu este clar din care motive sânt puse la îndoială declarațiile martorilor Căprianu Aureliu și Domnișoru Victor, indicând că unul din ei a activat anterior în cadrul CCCEC, iar altul ar fi vizat în careva cauze penale din gestiunea Procuraturii Anticorupție și că aceste acțiuni ar fi fost provocatoare de către martorul protejat. Or, nicăieri în legislație nu este prevăzut că anumite categorii de persoane (fie foști colaboratori ai organelor de drept, fie persoane vizate în cauze penale) nu se pot adresa cu plângeri pentru a sesiza organele competente despre săvârșirea infracțiunilor, sau chiar dacă se adresează, declarațiile acestor persoane urmează a fi puse la îndoială sau nu pot fi considerate ca fiind veridice.

Pe de altă parte, procurorul indică că martorii Căprianu Aureliu și Domnișoru Victor au declarat cu amănunte despre impedimentele pe care inculpații îi avertizau că le pot pune la trecerea cu marfa peste frontiera vamală a Republicii Moldova. Chiar dacă instanța a considerat că acțiunile de pretindere (semnul calificativ „pretinderea personală”) nu a fost probată în acțiunile lui Cojocari Mihail, Catan Gheorghe și Ciugureanu Ion, instanța de judecată nu a menționat nimic referitor la calificativele de „acceptare” și „primire” a mijloacelor bănești din partea acestor inculpați.

Referitor la indicarea greșită în rechizitoriu a denumirilor de marcă a celor patru suporturi de informații prezentate de către acuzatorul de stat, este o eroare tehnică admisă, care a fost invocată de către acuzator pe parcursul examinării cauzei. Iar faptul că vocile și discuția nu se deslușeau, vine în contradicție cu următorul alineat din sentință, în care instanța descrie o parte din discuția reprodusă, decât doar că nu-i este clar la ce se refereau numerele pronunțate, la bani sau la alt ceva.

Partea acuzării evidențiază că, erorile tehnice din actele de dispoziție ale judecătorilor de instrucție sau ale organului de urmărire penală se datorează probabil prin volumul mare de lucru efectuat în cauza penală și nicidecum nu poate fi considerat faptul

că, acțiunile efectuate în baza acestor acte, sau probele obținute ca rezultat al efectuării acestor acțiuni de urmărire penală, urmează a fi considerate ca obținute ilegal și respectiv, în temeiul art.94 Cod de procedură penală urmează a fi considerate inadmisibile.

Procurorul consideră că instanța de apel, contrar prevederilor art.414 și art.417 Cod de procedură penală, ilegal a adoptat o decizie de menținere a sentinței de achitare, dând prioritate în exclusivitate depozițiilor inculpaților care au negat în instanță vinovăția (depunând declarații contradictorii), n-a dat apreciere deplină depozițiilor martorilor Domnișoru Victor audiat în prima instanță și cea de apel, și a lui Căprianu Aureliu care la fel a fost audiat în prima instanță (și declarațiile căruia au fost citite în instanța de apel) fără a analiza din care cauză a exclus restul probelor prezentate de acuzare și nu a ținut cont de faptul că partea apărării nu a prezentat nici o probă pertinentă și concludentă, limitându-se numai la criticarea probelor acuzării.

La fel, partea acuzării apreciază ca fiind neîntemeiată mențiunea primei instanțe, preluată de instanța de apel precum, că martorul a provocat săvârșirea infracțiunii, în scopul obținerii de probe, precum că faptele infracționale ale inculpaților nu au avut loc, iar acțiunile ultimilor au fost comise prin provocare. Totodată, nu pot fi acceptate nici concluziile instanței de apel, precum că la caz sunt întrunite toate condițiile cumulative pentru a fi recunoscută instigarea, facilitarea și provocarea infracțiunii.

Aprecierile instanțelor în acest sens sunt nefondate și nu corespund materialelor cauzei penale. Or, atât prima instanță, cât și cea de apel s-au lansat în desfășurarea imaginărilor a eventualelor evenimente catalogând acțiunile organului de urmărire penală ca „înscenare”, fără a lua în calcul circumstanțele de fapt, care au avut loc.

Mai mult, participarea benevolă și necondiționată a martorilor la efectuarea măsurii speciale de investigații orientate spre fixarea și documentarea acțiunilor inculpaților, a fost confirmată de martori în fața instanțelor. Această participare nu poate fi considerată ca activitate sub acoperire. Astfel, suspiciunea de comitere a infracțiunilor incriminate inculpaților a apărut anterior transmiterii mijloacelor bănești acestora, bănuiala rezonabilă fiind fundamentată, pe denunțurile și declarațiile depuse care a indicat direct asupra comiterii unei infracțiuni. În coraport cu condiția invocată anterior, e de menționat, că nici Domnișoru Victor și nici Căprianu Aureliu n-au avut calitatea de investigator sub acoperire în cadrul prezentului proces penal.

Partea acuzării susține că, partea apărării nu a prezentat nici un argument plauzibil că contestarea temeiniciei încheierii privind autorizarea măsurilor speciale de investigații nu ar fi avut nici un efect. Pretinderea banilor de către inculpați a avut loc anterior implicării autorităților statului în investigarea cazului și anterior pornirii procesului penal. Apărarea a avut acces la toate materialele cauzei penale, la toate probele administrate atât la faza de urmărire penală, cât și la faza de examinare în instanța de judecată.

Mai menționează că, potrivit declarațiilor martorilor, care au fost date sub jurământ, aceștia nu i-a instigat pe inculpați ca ultimii să pretindă bani, ci inițiativa a aparținut inculpaților, ultimii s-au adresat la inculpați cu cererea de a-și valorifica un drept legal. Inexistența unei presiuni se confirmă și prin materialele audio-video rezultate din măsurile speciale de investigații autorizate în cadrul cauzei penale, care indică direct, că la momentul primirii banilor inculpații nu s-au opus actului de corupție, mai mult comportamentul acestora în momentul primirii banilor denotă faptul, că ei erau predispuși de a comite acte de corupție și personal au pretins banii.

Totodată, procurorul reține și faptul că tăinuirea banilor de către inculpați în buzunarul hainelor/poșetelor indică direct, că aceștia nu doar că nu intenționau să se opună acceptării banilor, ci și au premeditat momentul primirii acestora, utilizând tehnici

de tănuire a produsului infracțional. Astfel, organele de drept nu au intervenit activ în realizarea etapelor infracționale, iar, efectuarea măsurilor speciale de investigații în vederea documentării și fixării acțiunilor inculpaților, nu poate fi percepută ca provocare, or, la momentul efectuării acestei măsuri, organul de urmărire penală dispunea de informații referitoare la comiterea unei infracțiuni de către inculpați (a se vedea cauza Eurofinacom contra Franței, hotărârea din 07 septembrie 2004).

Partea acuzării reține că, apărarea a pretins pe parcursul procesului precum că martorul Bușovschi Roman ar fi acționat în calitate de investigator sub acoperire sau agent provocator, mai mult, că acesta ar fi colaborator confidențial al Centrului National Anticorupție. Aceste alegații au fost examinate și în rezultat nu și-au găsit confirmare. Apărarea a încercat să ne convingă despre faptul că ar exista anumite circumstanțe ce ar permite a concluziona că martorii acuzării au avut motive personale de a colabora cu organele de drept. În contradicție, acuzarea a dovedit lipsa unor circumstanțe ce ar permite a presupune existența unei dependențe a martorilor Domnișoru Victor și Căprianu Aureliu față de organele de drept.

În special martorii au negat în cadrul audierii faptul constrângerii de către organele de drept pentru a participa la efectuarea măsurii speciale de investigații. Martorul a mai negat faptul că ar fi primit careva avantaje de la colaboratori ai organelor de drept sau de la alte persoane pentru a participa la efectuarea măsurilor speciale de investigații.

Procurorul indică că nu poate fi de acord, cu concluziile instanței de apel, care concluzionează implicarea activă în dobândirea probelor de acuzare, ori aceasta intră în obligațiunile și atribuțiile procurorului atât la etapa urmăririi penale, cât și în instanța de judecată (art.51-53 CPP), precum și a organului de urmărire penală și a organelor care exercită măsurile speciale de investigații, sub conducerea procurorului.

Reieșind din argumentarea instanței de apel, nu este clar pentru ce inculpații au pretins și primit la datele de 30.07.13, 11.08.13 și 28.09.2013 bani în sumă de 750, 800 și 1 200 dolari SUA.

Parte acuzării indică că, instanța de apel concluzionând despre rolul activ al martorilor Domnișoru Victor și Căprianu Aurel, n-a motivat în nici un fel, care a fost motivul că inculpații nu s-au refuzat de la acești bani, ori să-l denunțe pe martor pentru încercarea de corupție activă. La fel, instanța de apel dând o apreciere critică declarațiilor martorilor Domnișoru V. și Căprianu A. comparativ cu declarațiile inculpaților, n-a ținut cont de faptul că inculpații în instanța de apel (la fel și în prima instanță) au refuzat să dea declarații, și deci instanța de apel nu putea să-și motiveze soluția pe unele declarații, care n-au fost verificate în cadrul ședințelor de judecată în ordine de apel.

În final, procurorul consideră că atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au clarificat obiectiv circumstanțele cauzei examinate, adoptând soluții vădit ilegale.

6. Judecând recursul ordinar declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În sensul cerințelor art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra

căroră s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În corespundere cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Colegiul penal lărgit reține că, în susținerea recursului s-a invocat pct.6) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și când instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Analizând decizia contestată, instanța de recurs reține că, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate și în acest context menționează următoarele.

Instanța de recurs evidențiază că, nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective. Din aceste considerente, Colegiul penal lărgit nu examinează criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea dispunerii achitării inculpaților Cojocari Mihail, Catan Gheorghe, Ciugureanu Ion și Magaz Igor, din motivul lipsei faptului infracțiunii.

Așadar, instanța de recurs lecturând materialele cauzei penale, raportând cererea de apel declarată de procuror la conținutul, argumentele și motivarea cuprinsă în decizia instanței de apel constată că, instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor esențiale invocate în apel, care ar putea răsturna hotărârea primei instanțe.

În acest sens, Colegiul penal lărgit evidențiază că nu au primit nici o apreciere argumentele semnalate de procuror în cererea de apel, după cum urmează „chiar dacă prima instanță a considerat că acțiunile de pretindere (semnul calificativ „pretinderea personală”) nu a fost probată în acțiunile inculpaților Cojocari Mihail, Catan Gheorghe și Ciugureanu Ion, prima instanță nu a menționat nimic referitor la calificativele de „acceptare” și „primire” a mijloacelor bănești din partea acestor inculpați”.

Totodată, Colegiul penal lărgit evidențiază că instanța de apel nu a clarificat în nici un fel chestiunea invocată în apel de către partea acuzării privind „... care a fost motivul că inculpații nu s-au refuzat de la acești bani, ori să-1 denunțe pe martor pentru tentativa de corupere activă. Mai mult, comportamentul acestora în momentul primirii banilor (tănuirea banilor în buzunarul hainei/poșetelor) denotă faptul că inculpații erau predispuși de a comite acte de corupție”.

Tot în acest context, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva

arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Astfel, Colegiul penal explică că motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs. (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia. (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

Pe de altă parte, instanța de recurs apreciază ca fiind drept întemeiate argumentele procurorului în partea ce ține de faptul că, atât prima instanță cât și instanța de apel apreciind critic declarațiile martorilor Domnișoru V. și Căprianu A. comparativ cu declarațiile inculpaților, n-a ținut cont de faptul că inculpații în instanța de apel (la fel și în prima instanță) au refuzat să dea declarații, respectiv instanțele de fond nu putea să-și motiveze soluția pe unele declarații, care n-au fost verificate în cadrul ședințelor de judecată, inclusiv în ordine de apel.

În plus, Colegiul penal lărgit subliniază că nu pot fi reținute argumentele instanței de apel precum că, „deși acuzarea a făcut referire la faptul că sunt prezente la caz înregistrările convorbirilor, precum și înregistrările video a convorbirilor și imaginilor între inculpați și martori, fiind reproduse în ședința instanței de apel, în mare parte aceste înregistrări nu au putut fi deslușite și nu s-a putut constata cu certitudine discuțiile purtate”. Or, faptul că vocile și discuția nu se deslușeau, vine în contradicție cu textul din hotărârile instanțelor de fond, în care se descrie o parte din discuția reprodusă, decât doar că nu-i este clar la ce se refereau numerele pronunțate, la bani sau la alt ceva, după cum urmează „persoana ce se pretinde a fi Căprianu Aureliu a declarat, ... cu 500 eram și i-am dat lui acela 50 și au rămas 450 ... cui lui Elesina?... da și încă 50 roni ... lui Vanea ai pus ceva în buzunar ... pune-i ceva în pașaport ... vre-o 200” (f.d.153 Vol. XIII).

Mai mult, instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiate alegațiile instanțelor de fond precum că, „prezintă neclarități faptul prelungirii urmăririi penale a cauzei penale nr.2011036049 la plângerea lui Căprianu Aureliu din 19.02.2011, pe când Căprianu Aureliu a depus plângere abia la data de 14.05.2012 și cauza penală la plângerea acestuia a fost pornită la data de 14.05.2012 cu nr.2012036512. În acest context, prima instanță a considerat ca fiind inadmisibile ordonanțele de prelungire a urmăririi penale și toate probele obținute pe cauza penală nr.2011036049”. Or, reieșind din procesul-verbal al ședinței de judecată, partea acuzării a explicat în cadrul ședințelor de judecată în instanța de apel faptul că prima instanță urma să sesizeze că au fost pornite mai multe cauze penale și la materialele cauzei este prezentă ordonanța de conexare a acestor cauze penale, astfel organul de urmărire penală a prelungit termenul urmăririi penale pe o singură cauză penală, nefiind necesară prelungirea termenului urmăririi penale pe fiecare cauză penală separat după conexarea acestora, (f.d.62 verso, 66-65 Vol. XIII).

De asemenea, Colegiul penal respinge argumentele instanței de apel precum că, „infracțiunea nu ar fi fost comisă dacă nu erau acțiunile de provocare, fapt confirmat

potrivit declarațiilor martorilor Nicolaenco Mihail și Botezatu Raisa care au comunicat că nu au fost cazuri să întâmpine impedimente în trecerea frontiere de stat, nu au văzut să fie ceruți bani din partea vameșilor, actele erau în regulă și nu a avut temei de a da mită pentru a favoriza trecerea frontiere vamale”. La caz, instanța de recurs relevă, faptul că martorii nu au văzut cazuri de corupere, nu confirmă că într-adevăr asemenea situații nu au existat.

Astfel, instanța de recurs reține că, concluziile formulate de instanța de apel poartă un caracter contradictoriu și generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, însă, așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

Colegiul penal lărgit explică că, instanța de apel urma a verifica minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concluziei și veridicității, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Or, conform prevederilor art.art.100 alin.(4), 101 alin.(1) - (4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor, doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera statistic probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Potrivit prescripțiilor art.414 Cod de procedură penală, judecând apelul, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond.

Colegiul penal lărgit consideră, că totalitatea circumstanțelor menționate în prezenta decizie urmau a fi apreciate de instanța de apel în cumul cu alte probe la justa lor valoare, pentru adoptarea unei soluții corecte.

În consecință, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel a pronunțat o hotărâre contradictorie și nemotivată, contrară prevederilor art. 6 CEDO, ori, rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, concluzia instanței de apel este prematură, pripită și afectată de eroarea de drept prescrisă în pct.6) alin.(1) din art.427 Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art.art.93, 95, 101 Cod de procedură penală și, în dependență de datele

obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, argumentând clar concluziile sale, ținând cont de motivele expuse în pct.6 din prezenta decizie.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 mai 2022, în cauza penală în privința inculpaților *Cojocari Mihail xxx, Catan Gheorghe xxx, Ciugureanu Ion xxx și Magaz Igor xxx*, dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 28 septembrie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Malanciuc Ion

Notă: Din motivul imposibilității semnării deciziei motivate de către judecătorul Guzun Ion, din cauza demisiei acestuia din funcție de la 25 august 2023, prezenta decizie motivată este semnată de către Președintele interimar al Curții Supreme de Justiție, judecătorul Puica Viorica, în conformitate cu prevederile art.339 alin.(8) Cod de procedură penală.